

VÝZNAMNĚJŠÍ ČLÁNKY A STATI, VZTAHUJÍCÍ SE K DĚJINÁM TECHNIKY A PRŮMYSLOVÉ VÝROBY V ČESKÝCH ZEMÍCH

ČESKÁ BIBLIOGRAFIE ZA ROK 1954

1. Obecně

- Kořan, Jan:* Výrobní prostředky českého průmyslu v první polovině 19. století, Sborník pro dějiny přír. věd a techniky I, 1954, str. 9—21.
- Scheufler, Vladimír:* O významu studia řemesel pro poznání kultury našeho lidu — Český lid XLI, č. 3, str. 97—98.
- Zvorykin, A. A.:* O některých otázkách dějin techniky — Sovětská věda — Filosofie IV, č. 4, str. 372—382.

2. Hutnictví

- Čepelák, Václav:* Waldsteinské železárny v Sedlci, kolébka Škodových závodů — Sborník pro dějiny přírodních věd a techniky I, 1954, str. 147—169.
- Historie dřevouhelných pecí Pražské železářské společnosti — Hutnické listy IX, 1954, č. 10, str. 616—19.
- Chylík, Jindřich:* Jihomoravské železárny (Polichno, Světlov, Stražovice) — Časopis Společnosti přátel starožitností českých LXI, 1953, č. 2, str. 72—80.
- Chylík, Jindřich:* Adamovské železárny — Vlastivědný věstník moravský IX, 1954, č. 2, str. 78—81.
- Ik.:* Wittgenstein contra Dušánek — Hutnické listy IX, 1954, č. 3, str. 165—168.
- Kahoun, František:* Švédsko a jeho ocel (Dějiny a stav ocelářství) — Lidé a země III, 1954, č. 2, str. 78—82.
- Lampa, Jiří:* Sto patnáct let třineckých železáren — Svět v obrazech X, 1954, č. 35, str. 8—9.
- Otcovský, Jaroslav:* Co předcházelo založení kladenských hutí — Hutnické listy IX, 1954, č. 4, str. 231—233.
- Otcovský, Jaroslav:* Kolem první Thomasovy tavby na kontinentě — Hutnické listy IX, 1954, č. 7, str. 422—425.
- Petrdlík, Miroslav:* Lazar Ercker ze Schreckenfelsu — Hutnické listy IX, 1954, č. 5, str. 295—297.
- Petržela, L.:* Prvenství čs. vynálezu (výroby jader a forem) — Slévárenství II, 1954, č. 3, str. 82—84.
- Psota, František:* Novojáchymovské železárny na Křivoklátsku — Svět techniky V, 1954, č. 2, str. 114—121.
- Psota, František:* Pálení milířů v křivoklátských lesích — Svět techniky V, 1954, č. 6, str. 353—361.
- Půlpán, Rudolf:* Od Frýdlantu k Vítkovicím — Slévárenství II, 1954, č. 10, str. 309—311.
- Půlpán, Rudolf:* Ve strašické huti — Slévárenství II, 1954, č. 6, str. 177.

- Půlpán, Rudolf:* Ze vzpomínek starého slevače — Slévárenství II, 1954, č. 8, str. 244—245.
- Štechmiller, Rudolf:* 100 let kladenských hutí — Věda a technika mládeži 1954, č. 19, str. 586—587.
- Wald, František:* Kde byla sfoukána první Thomasova tavba na evropské pevnině — Hutnické listy IX, 1954, č. 1, str. 44—46.
- Wiesner, František:* Vývoj theorie o válcování — Hutnické listy IX, 1954, č. 5, str. 258—267.

3. Hornictví

- Hladký, Jaroslav:* Náš Ural (historie dolování v Krušných horách) — Svět práce IV, 1954, č. 6, str. 8.
- Kořan, Jan:* K topografii dolování v českých zemích v době předhusitské — Věstník Ústředního ústavu geologického XXIX, 1954, č. 1, str. 1—12.
- Parma, Jan Boris:* Staré památky našeho hornictví a hutnictví — Naše vlast 1954, č. 3, str. 40—41.
- Schenk, Jiří:* Důlní vodotěžné stroje Josefa Karla Hella — Sborník pro dějiny přírodních věd a techniky I, 1954, str. 48—69.
- Šprysl, Jaroslav:* K 399. výročí smrti J. Agricoly — Hutnické listy IX, 1954, č. 10, str. 614—616.
- Václavek, Petr a Stupka, Jiří:* Z historie slavného a čestného povolání — Čs. horník IX, 1954, č. 37, str. 4.
- Žolnerčík, Linhart:* O zapomenutou metodu dobývání mocné strmě uložené sloje č. 29 a 30 na jámě Žofie v Orlové — Uhlí IV, 1954, č. 9, str. 285—286.

4. Strojírenství

- Kraus, S.:* Vývoj kotlů pro ústřední vytápění — Strojírenství IV, 1954, č. 8, str. 569—572.
- Nesvadba, Jindřich:* Jak se vyvíjely vysokotlaké parní centrály — Svět techniky V, 1954, č. 1, str. 33—37.
- Purš, Jaroslav:* Použití parních strojů v průmyslu v českých zemích v období nástupu imperialismu I. — ČsČH II, 1954, č. 3, str. 442—509.
- Psota, František:* Inženýr Václav Mareš — první projektant paroplavby v českých zemích — Sborník pro dějiny přírodních věd a techniky I, 1954, str. 70—80.
- Štechmiller, Rudolf:* Resslerova prohra a vítězství — Věda a technika mládeži 1954, č. 3, str. 75—77.
- Tůma, Jan:* Historie rypadel — Svět techniky V, 1954, č. 2, str. 123—126.
- Vrbová, Pavla:* K otázce vzniku strojírenského průmyslu v českých zemích — ČsČH II, 1954, č. 4, str. 669—702.
- Zeman, Stanislav:* Podíl našich strojíren na výstavbě domácích a zahraničních cukrovarů — Sb. pro děj. přír. věd a techniky I, str. 108—138.

5. Elektrotechnika

- Gutwirth, V.:* Z dějin žárovky — Elektrotechnik IX, 1954, č. 10, str. 318—319.
- Joachim, Miroslav:* Jak se vyvíjelo radio — Věda a technika mládeži 1954, č. 10, str. 295—297.
- Korčák:* Elektrifikace Evropy — Sborník Čs. společnosti zeměpisné LIX, č. 3, str. 157—158.
- Osolobě Jan:* Vývoj československé elektrisace — Sborník pro dějiny přírodních věd a techniky I, 1954, str. 81—107.
- Nováček, J.:* Vývoj československé elektrotechnické normalisace — Elektrotechnický obzor XLIII, 1954, č. 8, str. 445—446.

Štechmiler, Rudolf: Profesor ing. Ludvík Šimek, český průkopník bezdrátového vysílání — Amatérské radio III, 1954, č. 10, str. 219—220.

Štechmiler, Rudolf: Zvučte, vlnky, neste zprávy... (o slovenském vynálezci J. Murgašovi) — Věda a technika mládeži 1954, č. 10, str. 293—294.

Tomíček, Vl.: První meziměstské telefonní spojení v Praze — Slaboproudý obzor XV, 1954, č. 9.

Nekrology

Ševčík, C. V.: Za Zdeňkem Vítovským — Elektrotechnický obzor XLIII, 1954, č. 6, str. 336.

Tuček, Zdeněk: Ing. dr. techn. Vladimír Hlavsa — Sdělovací technika II, 1954, č. 6, str. 185.

Tuček, Zdeněk: Za ing. dr. Vladimírem Hlavsou — Slaboproudý obzor XV, 1954, č. 4, str. 191—192.

6. Stavebnictví; konstrukce

Gutwirth, Václav: Beton v dějinách našeho stavebnictví — Svět techniky V, 1954, č. 2, str. 122—123.

Nekrology, jubilea

Honzík, Karel: Sedmdesát let Oldřicha Starého (architekt — pozemní stavby) — Nová cesta II, 1954, č. 14, str. 2.

Hruban, Konrád: Akademik Zdeněk Bažant — život a dílo (se soupisem prací) — Inženýrské stavby II, 1954, č. 10, str. 361—364.

Khás, Ladislav: Vědec a učitel (Zd. Bažant) — Technické noviny II, 1954, č. 18, str. 6.

L. M.: Akademik Zdeněk Bažant, vynikající představitel československé technické vědy a dlouholetý profesor vysoké školy inženýrského stavitelství v Praze, zemřel — Vodní hospodářství IV, 1954, č. 9, str. 288.

Novák, Otakar: Zemřel akademik Zdeněk Bažant — Sovětská věda — Stavebnictví III, 1954, č. 5, str. 397—399.

R.: Akademik Zdeněk Bažant — bojovník a učitel — Technická kniha III, 1954, č. 9, str. 265—266.

Smetana, Miroslav: Životní dílo Zdeňka Bažanta — Svět práce 1954, č. 37, str. 10.

Širc, Oldřich: Ing. František Mencl pětasedmdesátníkem (projektant mostů) — Inženýrské stavby II, 1954, č. 2, str. 73.

7. Vodní stavby

Mikolášek, Oldřich: Protržení přehrady v Desné v roce 1916 — Naše vlast II, 1954, č. 11, str. 168—169.

Štechmiler, Rudolf: Jak naši předkové spoutávali řeky — Věda a technika mládeži 1954, č. 13.

Tille, Jan: Dějiny snah o plavební spojení Baltiku s Černým mořem cestou Moravské brány — Vodní hospodářství IV, 1954, č. 7 (str. 289—295) a č. 8 (str. 242—244).

Jubilea

Jermář, František: Život a dílo akademika Ježdíka — Technické noviny II, 1954, č. 22, str. 5.

Št.: 65 let akademika Theodora Ježdíka, nositele Řádu republiky — Vodní hospodářství IV, 1954, č. 11, str. 322—323.

8. Textil

- Purš, Jaroslav:* K otázce průmyslové revoluce v hlavních odvětvích textilního průmyslu v českých zemích — ČsČH II, 1954, č. 1, str. 93—143.
- Štěpánek, Ladislav:* Jak pracovali domácí tkalci — Naše vlast II, 1954, č. 8, str. 118—119.

9. Sklářství

- Sacher, Václav:* Mšeno nad Nisou kolébkou jabloneckého průmyslu — Cesta míru III, 1954, č. 49, str. 5.
- Sacher, Václav:* Stála první česká skelná huť v Libereckém kraji? (Sklenařice) — Cesta míru III, 1954, č. 47, str. 5.
- Štiess, Bedřich:* Emigrace sklářů v XVIII. století — Naše vlast 1954, č. 5, str. 74.
- Štiess, Bedřich:* Hořovické arkanum (K otázce prvních pokusů s kamenouhelným otopem v našich sklárnách) — Časopis společnosti přátel starožitností českých LXI, 1953, č. 2, str. 105—113.

10. Potravinářský průmysl

- Chylík, J.:* Nejstarší moravské cukrovary — Časopis Společnosti přátel starožitností českých LXII, 1954, č. 2, str. 123—125.
- Kučera, A. J.:* Tisíciletá slavná tradice českého piva — Svět techniky V, 1954, č. 1, str. 46—55.
- Vejtasa, Stanislav:* O někdejších pivovarech v Jaroměřicích nad Rokytnou — Vlastivědný věstník moravský IX, 1954, č. 1, str. 30—31.
- Vondráček, Otakar:* Nástin vývoje výroby kvasného lihového octa — Průmysl potravin V, 1954, č. 11, str. 507—510.

Jubilea

- Prokš, Jaroslav:* Osmdesátiny prof. Dr. Otakara Laxy (zakladatel čes. mlékárenské vědy) — Průmysl potravin V, 1954, č. 3, str. 124—126.

11. Papírenství

- Bureš, J.:* Nejstarší papírna na Moravě (Velké Losiny u Šumperka) — Lesy — Dřevo — Papír III, 1954, č. 18, str. 3.
- Decker, V.:* Prvá papírna na Slovensku — Papír a celulosa IX, 1954, č. 3, str. 77—78.
- Chylík, J.:* Staré moravské papírny — Papír a celulosa IX, 1954, č. 5, str. 118—120.

12. Různé

- Gutwirth, Václav:* Počátky šicího stroje — Svět práce IV, 1954, č. 4, str. 10.
- Gr.:* Slavní čeští konstruktéři pušek (Silvestr Krnka) — Obránce vlasti II, 1954, č. 27, str. 6.
- Šmídek, Jaroslav:* Židličkářství, mizející řemeslo — zapomínané zručnosti — Tvar VI, 1954, č. 7, str. 208—213.

Ludmila Kárníková

1. Všeobecné práce

A. Vlastní práce

Sborník pro dějiny přírodních věd a techniky. I. Praha, Nakl. ČSAV 1954, 275 s.
Zich, O.: Některé filosofické otázky dějin přírodních a technických věd. Sborník pro děj. přírod. věd a techn., 1954, s. 21—36.

B. Překlady

Kedrov, B.: O práci B. Engelse »Dialektika přírody«. Z ruštiny přel. *Jana Kueva*, Praha, SNPL, 1954, 80 s.
Prokofjev, V. I.: Velcí ruští přírodovědci v boji s idealismem a náboženstvím. Z ruš. přel. *Eva a Slavomil Strohsovi*. Praha, SNPL, 1954, 41 s.
Štěpková, J.: Myšlenka vývoje v arabské vědě XV. věku. *Vesmír*, 1954, č. 6, s. 208—209.

C. Prameny

Abú Alí Ibn Síná Avicenna: Z díla. Z arabských a perských orig. přel., výbor uspořádala a průvodní studie napsala *V. Kubíčková a K. Petráček*. Praha, SNKLHU, 1954, 211 s.

D. Recenze a zprávy

Illeková, E.: J. ĭ. Solovjev, N. N. Ušákova »Z histórie boja ruských prírodovedcov prvej polovice XIX. storočia proti idealistickej prírodnej filozofii. *Sov. vĕda — Filosofie*, 1954, s. 539—541.
Oliva, P.: Zlomky starořeckých atomistů. (Ref. o knize A. O. Makovelského.) *Čs. čas. historický*, 1954, s. 166—167.
Smolka, Josef: Sborník pro dějiny přírodních věd a techniky I. *Čs. čas. historický*, 1954, s. 537—541.

2. Matematické a fyzikální vědy

A. Vlastní práce

At: Manželé, kteří dali vědě nový směr. Petr a Marie Curieovi. *Vlasta*, 1954, č. 37, s. 2, č. 39, s. 2.
At: Manželé, kteří dali nový směr vědě: Irena a Frédéric Joliot-Curieovi. *Vlasta*, 1954, č. 40, s. 10, č. 41, s. 10, č. 42, s. 2 a 14.
Balada, F. a Koutský, K.: Přehled vývoje matematiky pro XI. třídu. *Matematika ve škole*, 1954, s. 264—293.
Balada, F. a Koutský, K.: Stručný přehled dějin matematiky pro VIII. třídu. *Matematika ve škole*, 1954, s. 162—171.
Bašta, Alfons: Dějiny matematiky v SSSR. *Sovětská věda — Matematika - Fysika - Astronomie*, 1954, s. 446—450.
Blatná, Julietta: Prokop Diviš, dvousté výročí hromosvodu. *Meteorologické zprávy*, 1954, s. 80—82.
Bouška, J.: Pokroky astronomie v r. 1952 a 1953. (Zpráva z 8. kongresu Mezinár. astronom. unie.) *Vesmír*, 1954, s. 205.

- Cverava, G. K.: Emil Christianovič Lenc. Elektrotechnik, 1954, s. 278—279.
- Čech, Eduard: Sedmdesátiny profesora Kösslera (čes. matematika). Čas. pro pěst. mat. 1954, č. 4, str. 274—375.
- Černý, Alex.: Dva jihočeskí vynálezci. (Maksutova astrokomora bratří Erhartových.) Zemědělské noviny, 5. 1. 1954.
- Černý, K.: Dvě stě let Divišova bleskosvodu. Lidová demokracie, 13. 6. 1954.
- Ďjadkov, S.: Vědec vzácných lidských hodnot (Boris Aleksejevič Vvedinskij). Svět sovětů, 1954, č. 47, s. 11.
- Dlouhý, J.: Vědecký profil dalmatského Rogera Josefa Boškoviče. Kartografický přehled, 1954, s. 44—45.
- František Adam Petřina — první český fyzik. Svobodné slovo, 25. 12. 1954.
- Galileo Galilei — bojovník za novou vědu. Rudé právo, 15. 2. 1954.
- Havlíček, K. a Šedý, J.: Od počítání k matematice. Věda a život, 1954, s. 136—138.
- J. K.: Vzpomínáme ing. V. Rolčíka (konstruktéra hvězdářských přístrojů). Říše hvězd, 1954, s. 240.
- Joliot-Curie I.: Vědec humanista. (Z projevu na slavnostním zasedání Polské akademie věd, věnované památce M. Skłodowské-Curie.) Nové Polsko, 1954, č. 12, s. 10.
- Kadeřávek, Fr.: Úvod do dějin rýsování a zobrazovacích nauk. Praha, Nakl. ČSAV, 1954, s. 49.
- Konček, M.: K 50. výročí založení meteorologického observatória na Milešovce. Meteorolog. zprávy, 1954, č. 4, s. 85—86.
- Landová-Štychová, L.: Ještě několik vzpomínek kolem objevu radia. Vlasta, 1954, č. 45, s. 6.
- Maďar, J. a Patková, V.: Jak se měřila zeměkoule. Praha, Orbis, 1954, s. 19.
- Mikan, Milan: Jak se vyvinula matematika a geometrie. Praha, Orbis, 1954, s. 136.
- Novák, Ad.: A přece se točí. (Vědecký význam italského astronoma, fyzika a matematika Galileo Galileia.) Svět práce, 1954, č. 8, s. 10.
- Novák, Ad.: Výročí Kopernikova pokračovatele (390 let od narození italského fyzika a vynálezce G. Galileia). Lit. noviny, 1954, č. 7, s. 5.
- Novák, K.: Karl Satori. (K úmrtí rakouského astronoma 8. 3. 1954.) Říše hvězd, 1954, s. 94.
- Pajdušáková, L.: Galileo Galilei a jeho doba. Věda a život, 1954, č. 5/6, s. 71—73.
- Pátek, K.: Významný přínos D. D. Maksutova ke zdokonalení dalekohledu. Matemat.-přírodověd. rozhledy, 1954, č. 1, s. 29—31.
- Patočka, J.: Galileo Galilei a konec starověkého kosmu. Vesmír, 1954, s. 27—29.
- Petržilka, V.: Dvacet let od objevení umělé radioaktivity manžely Joliot Curieovými. Vesmír, 1954, s. 151—153.
- Pirko, Zl.: Konstantin Eduardovič Ciolkovskij. Sov. věda — Mat. - Fys. - Astr., 1954, s. 229—251, 409—416, 730—735.
- Pleskot V.: Zemřel prof. Dr. Václav Hruška. Čas. pro pěst. matematiky, 1954, s. 375—378.
- Před 390 lety se narodil Galileo Galilei. Obrana lidu, 14. 2. 1954.
- Seydl, Otto: České práce fenologické starší doby. Meteorolog. zprávy, 1954, č. 6, s. 153—164.
- Seydl, O.: Mannheimská společnost meteorologická (1780—1799). (Založení, úkoly a činnost.) Meteorologické zprávy, 1954, č. 1, s. 4—11.
- Špecinger, Otakar: 155 let od smrti Antonína Strnada (astronoma čes.) Vesmír, 1954, čís. 10, s. 346.
- Štehmüller, R.: Dvě stě let Divišova bleskosvodu. Věda a technika mládeži, 1954, s. 105.
- Štraus, J.: O nejstarších českých tištěných početnicích. Matematika ve škole, 1954, s. 253—262.

- Štraus, J.:* Praktický spis z oboru naší matematiky ze XVI. stol. (O knize Jana Kobyše z Betýšky »Správa aneb naučenj o měrách winných sudůw wedlé ceny žegdligu...«) Matematika ve škole, 1954, s. 518—522.
- Veselý, Fr.:* P. S. Uryson, tvůrce theorie dimense. Matematika ve škole, 1954, s. 541—542.
- Vetter, Q.:* Jaké matematické znalosti si přinesli Čechové ze své slovanské pravlasti? Matematika ve škole, 1954, s. 262—264.
- Vetter, Q.:* Jak se vyvíjela matematika v Rusku v nejstarších dobách. Matem.-přírodověd. rozhledy, 1954, s. 109—112.
- Vetter, Q.:* Matematické znalosti obyvatelstva českých zemí v době prehistorické. Matem. ve škole, 1954, s. 389—394.
- Vetter, Q.:* Pafnutij Lvovič Čebyšev. Matem. ve škole, 1954, s. 522—526.
- Vojtišek, St.:* Zemřel profesor Dr techn. Václav Hruška. Slaboproudý obzor, 1954, s. 598.
- Vosátka, M.:* Jan Marek, lékař-fysik (1595—1667, život a dílo). Zdravot. pracovnice, 1954, č. 2, s. 95.
- Zachoval, L.:* Česká fyzika před rokem 1918. Sborník pro děj. přír. věd a techn., 1954, s. 37—47.
- Zemřel nositel Řádu práce Peter Uhlík. (Nekrolog sloven. matematika 1906—1954.) Učit. noviny, 1954, č. 21, s. 7.
- zer: Marie Curie Sklodowska. Zemědělské noviny, 3. 7. 1954.

B. Překlady

- Agabarov, Ch. A.:* Nikolaj Alexejevič Umov. Z rus. přel. M. Práger. Sov. věda — Matem.-Fys.-Astron., 1954, s. 116—123.
- Akademik M. A. Leontovič. Z ruš. přel. A. Srovnal. Sov. věda — Matem.-Fys.-Astron., 1954, s. 267—269.
- Berdičevskaja, V. S.:* Aristarch Apollonovič Bělopolskij. Z ruš. přel. J. Široký. Sov. věda — Matem.-Fys.-Astron., 1954, s. 586—588.
- Cverava, G. K.:* Emilij Christianovič Lenc. Z ruš. přel. A. Srovnal. Sov. věda — Matem.-Fys.-Astron., 1954, s. 582—585.
- Černjajev, M. P. a j.:* Dmitrij Dmitrijevič Morduchaj-Boltovskoj. Z ruš. přel. M. Práger. Sov. věda — Mat.-Fys.-Astron., 1954, s. 579—581.
- Gnedenko, B. V.:* »Aritmetika« Magnického. Přel. Q. Vetter. Matematika ve škole, 1954, s. 45—51.
- Grigorij Alexandrovič Gamburgcev: Z ruš. přel. J. Pícha. Sov. věda — Matem.-Fys.-Astron., 1954, s. 417—418.
- Kasjanjuk, C.:* Dmitrij Matvejevič Perevoščikov. Z ruš. přel. K. Čulík. Matematika ve škole, 1954, s. 293—296.
- Kravec T. P. a Radovskij M. J.:* Dvě stě let od smrti akademika J. V. Richmana. Z ruš. přel. V. Vilímek. Sov. věda — Matem.-Fys.-Astron., 1954, s. 276—279.
- Lazarev, P. P.:* B. B. Golicyn. Z ruš. přel. M. Boušková a M. Loudová. Sov. věda — Mat.-Fys.-Astron., 1954, s. 280—285.
- Malov N. N.:* Vladimír Konstantinovič Arkadjev (1884—1953). Z ruš. přel. J. Veselka. Sov. věda — Mat.-Fys.-Astron., 1954, s. 753—758.
- Nikolaj Jegorovič Žukovskij. Přel. z ruš. Sov. věda — Mat.-Fys.-Astron., 1954, s. 736—752.
- Raševskij, P. K.:* Veniamin Fjodorovič Kagan. Z ruš. přel. M. Práger. Sov. věda — Mat.-Fys.-Astron., 1954, s. 265—266.
- Zonn Wlodzimierz:* V souvislosti s Kopernikovým rokem 1953. (Výňatek z přednášky přednesené v květnu 1953.) Přel. z pol. Čas. čs. ústavů astronomických, 1954, č. 4, s. 45—48.

C. Prameny

Faraday, Michael: Tajemství svíčky. Z angl. s přihl. k rus. vyd. přel. *J. Beránek*. Praha, SNDK, 1954, s. 85.

D. Recenze a zprávy

Cejpek, J.: Dr Zbyněk Žába, »L'orientation astronomique dans l'Ancienne Egypte et la Précession de l'Axe du monde«. Sborník Čs. spol. zeměpis., 1954, č. 4, s. 224—225.

Pavliček, J. B.: B. V. Kutuzov, »Lobačevského geometrie a elementy základů geometrie«. Čas. pro pěst. matem., 1954, č. 2, s. 173—176.

Vetter, Q.: Jos. E. Hofmann, »Geschichte der Mathematik. I. díl«. (Recenze něm. orig. knihy.) Matem. ve škole, 1954, s. 183—184.

3. Chemické vědy

A. Vlastní práce

Brauner, Bohuslav Z.: Braunerův přínos k chemické vědě. (Věda a život, 1954, č. 11/12, s. 176—178.

Čeleda, J.: M. V. Lomonosov tvůrcem a zakladatelem chemické atomistiky. Chemický průmysl, 1954, s. 431.

Hájek, B.: D. I. Mendělejev — B. Brauner. Sborník pro děj. přír. věd a techn., 1954, s. 139—146.

Hájek, B.: Dmitrij Ivanovič Mendělejev. Pionýrské noviny, 1954, č. 6, s. 2.

Kácl, K.: Profesor Dr Jan Horbaczewski, * 15. května 1854 v Zarubincích, † 24. května 1942 v Praze. Čs. fysiolog., 1954, s. 440—443.

Kácl, K.: Profesor Dr Jan Horbaczewski. (Na paměť jeho 100. narozenin.) Čs. lék. čas., 1954, s. 578—580.

Kučera, A. J.: Alexandr Michajlovič Butlerov (rus. chemik, * 1828, † 1886). Svět techniky, 1954, s. 43.

Nenitescu, C. D.: Rumunská chemie včera a dnes. Chem. průmysl, 1954, s. 355—356.

Novotný, L. a Kačena, V.: Přehledka vykonané práce na poli chemické vědy. Chem. průmysl, 1954, s. 239—240.

Pavelka, Vl.: Památce univ. prof. PhDr Oldřicha Tomíčka. Přírodní vědy ve škole, 1954, s. 87.

Petrů, František — Hájek, Bohumil: O vývoji české chemie. Praha, Orbis, 1954, str. 152.

Pisarževskij, O.: Vynikající ruský vědec D. I. Mendělejev. Zemědělské noviny, 9. 2. 1954.

Přibil, R.: Profesor Oldřich Tomíček zemřel. Vesmír, 1954, s. 31.

Skarzyński, B.: Jędrzej Śniadecki, velký ruský vědec (30. XI. 1786 — 11. V. 1838). Nové Polsko, 1954, č. 5, s. 11.

Sotorník, Vl.: Periodický zákon — jeden ze základních přírodních zákonů. Přír. vědy ve škole, 1954, s. 871—876.

Sotorník, Vl.: Ze života a díla Nikolaje Dmitrijeviče Zelinského. Přír. vědy ve šk., 1954, s. 187—190.

Sotorník, Vl.: Z historie české chemie. Přír. vědy ve šk., 1954, s. 395—398.

Šantavý, F.: Seznam vědeckých publikací prof. Dr J. Horbaczewskiho. Chem. listy, 1954, s. 1431—1432.

Štechmiller, R.: Slavná tradice slovenské chemie. Věda a techn. mládeži, 1954, s. 426—427.

Teich, M.: K dějinám vzniku a rozpracování Mendělejevova periodického zákona. Sborník pro děj. přír. věd a techn., 1954, s. 192—219.

- Tomíček Oldřich zemřel. Fysiater. věst., 1954, s. 31.
 Topinka, M.: Památce dr. Jana Picka. Chem. průmysl, 1954, s. 123.
 Vavřín, Zd.: Vývoj názorů na složení hmoty. Od Thaletovy pralátky až po periodický systém Mendělejevův. Praha, Orbis, 1954, s. 75.
 Veliký ruský vědec. (Jubilejní článek k 120. výročí narození rus. chemika D. I. Mendělejeva, nar. 7. 2. 1834.) Rudé právo, 8. 2. 1954.
 Vřešťál, J.: Padesát let chromatografie. Sov. věda — Chemie, 1954, s. 169—174.
 Wagner, O.: K 100. výročí narození Jana Horbaczewskiho. Chem. listy, 1954, s. 1430—1431.

B. Překlady:

- Akulov, N. S.: O theorii řetězových dějů N. A. Šilova a D. V. Aleksejeva a o jejím dalším vývoji. Z ruš. přel. Gál. Sov. věda — Chemie, 1954, s. 49—56.
 Chomutov, N. J.: V. V. Petrov — vynikající fyzikální chemik a první ruský elektrochemik. Z rus. přel. Dvořák. Sov. věda — Chemie, 1954, s. 778—781.
 Klečkovskij, V. M.: K theorii otázky počtu prvků v periodickém systému D. I. Mendělejeva. Z ruš. přel. Adámková. Sov. věda — Chemie, 1954, s. 178—182.
 Mašencev, A. J.: O Mendělejevově systematice prvků. Z ruš. přel. Drátovský. Sov. věda — Chemie, 1954, s. 761—764.
 Nesmejanov, A. N. a j.: Světlé památce akademika Nikolaje Dmitrijeviče Zelinského. Z ruš. přel. Beránek. Sov. věda — Chemie, 1954, s. 202—208.
 Roginskij, S. Z.: Mendělejevova periodická soustava prvků ve světle posledních výzkumů. Z ruš. přel. J. Mach. Praha, SNTL, 1954, s. 33.
 Ščukarev, S. A.: Periodický zákon D. I. Mendělejeva jako základ současné chemie. Z ruš. přel. M. Ebert. Sov. věda — Chemie, 1954, s. 771.
 Šestakov, A. G.: Zakladatel sovětské agrochemie. (Dmitrij Nikolajevič Brjanišnikov, 1865.) Z ruš. přel. J. Prugar. Sov. věda — Biologie, 1954, s. 464—466.

D. Recenze a zprávy

- Teich, M.: »Dopisy Dimitrije I. Mendělejeva českému chemiku Bohuslavu Braunerovi.«
 Sov. historie, 1954, č. 1, s. 113—118.

4. Geologické a geografické vědy

A. Vlastní práce

- Augusta, J.: Za ing. dr. Václavem Šustou. Přír. vědy ve šk., 1954, s. 477—478.
 Barth, V.: Eduard Suess a přírodovědné vyučování. Přír. vědy ve šk., 1954, s. 939—940.
 Daniel, A.: Mercatorova mapa. Matem.-přírodověd. rozhledy, 1954, s. 106—111.
 Deyl, V.: Lovec života. Životní osudy A. V. Friče, cestovatele, národopisce, kaktusáře, spisovatele a tvůrce nových rostlin. Praha, Mladá fronta, 1954, s. 206.
 Dlouhý, J.: Dr. Jindřich Metelka. (Příspěvek k dějinám české geografie.) Kartograf. přehl., 1954, s. 151—161.
 Dlouhý, J.: O Niebuhrových a Burckhardtových výzkumech (v Arabii). Nový Orient, 1954, s. 146—147.
 Dlouhý, J.: Výzkumná činnost českých cestovatelů v Africe. Zeměpis ve škole, 1954, s. 167—171.
 Doberský, J.: 60 let Československé společnosti zeměpisné. Lidé a země, 1954, s. 429—430, Sborník Čs. spol. zeměpis., 1954, č. 3, zvl. příl., s. 52.

- Fraňo, J.:* Matej Bel — otec slovenskej geografie. Zeměpis ve šk., 1954, s. 81—82.
- Hanzlík, Ján:* PhDr Vítazoslav Cintula (zeměpisec slov.) Geograf. časopis, 1954, č. 3—4, s. 115—120.
- Honl, I.:* O Anaximandrově mapě světa. Kartogr. přehl., 1954, s. 145—151.
- Horák, B.:* Dějiny zeměpisu. 1. díl. Starověk a středověk. Praha, Nakl. ČSAV, 1954, s. 158.
- Horák, B.:* J. E. Vocel a česká geografie. Lidé a země, 1954, s. 98—100.
- Horák, B.:* Univ. prof. Dr Frant. Koláček. Lidé a země, 1954, s. 363—364.
- Horák, B.:* Za Bedřichem Machulkou. Sb. Čs. spol. zeměpis., 1954, č. 3, s. 154.
- Hrbek, I.:* Nový arabský pramen o východní a střední Evropě (Abū Hāmid al-Andalusī). Čs. ethnografie, 1954, s. 157—175.
- Hůrský, J.:* Mapy českých oblastí v braniborsko-pruské úřední kartografii XVIII. století. Kartogr. přehl., 1954, s. 71—81.
- Hůrský, J.:* Mapy českých oblastí v braniborsko-pruské úřední kartografii XVIII. stol. Výsledky mapových prací za okupace českých zemí. Kartogr. přehl., 1954, s. 101—110.
- Hůrský, J.:* Šafaříkova historická mapa Slovanstva. Kartograf. přehl., 1954, s. 27—36.
- Chábera, St.:* Geologická věda v Číně. Věst. Ústř. úst. geolog., 1954, s. 190—192.
- Krauter, M.:* Život a dílo sovětského geologa akademika V. A. Obručeva. Sov. věda — Hornictví, 1954, s. 274—276.
- Kuchař, Karel:* Mapový obraz Čech před 500 lety. Kartogr. přehl., 1954, s. 64—71.
- Kuchař, K.:* Mapy Čech v Münsterových Kosmografiích. Kartogr. přehl., 1954, s. 87—92.
- Kuchař, Karel:* Mapy Čech v Münsterových Kosmografiích. Praha, Kabinet pro kartogr. ČSAV, 1954, s. 6, mp. 5.
- Mareš, J.:* V zemi Mašokolumbů. (Vyprávění o osudech čes. spisovatele E. Holuba.) Pionýr. noviny, 1954, č. 33, s. 4.
- Němejc, Fr.:* Afrikan Nikolajevič Krištofovič. (Nekrolog sov. paleobotanika, 1885—1953.) Věst. Ústř. úst. geol., 1954, s. 282—284.
- Němejc, Fr.:* George Reber Wieland (1865—1953). Věst. Ústř. úst. geol., 1954, s. 239—240.
- Rost, R.:* 100 let od narození J. S. Fedorova. Vesmír, 1954, s. 61.
- Roubík, Fr.:* Loudonova sbírka map. Kartogr. přehl., 1954, s. 164—165.
- Semík, M.:* Dějiny našich školních map. Kartogr. přehled, 1954, s. 111—119.
- Skutil, J.:* K historii zpráv o koněpruských jeskyních. Čs. kras, 1954, s. 55—56.
- Skutil, J.:* Starší drobné zprávy o některých českých jeskyních. Čas. kras, 1954, s. 47—51.
- Skutil, J.:* Za Rudolfem Sáňkou. Čs. kras, 1954, s. 21.
- Slavík, Fr.:* Born, horník a mineralog (rak. přírodovědec v 2. pol. 18. století). Vesmír, 1954, č. 10, s. 343—344.
- Slavný ruský mořeplavec.* (Jubilejní článek o Štěpanu Osipoviči Makarovi.) Svět sovětů, 1954, č. 14, s. 14.
- Svět, J.:* Slavné plavby. (Čínské zámořské výpravy.) Čtení o Sovětském svazu, 1954, č. 6, s. 4—11.
- Syřiště, Fr., Prof. dr. Eugeniusz Romer.* (Nekrolog polského zeměpisce.) Lidé a země, 1954, s. 323—325.
- Syřiště, Fr.:* Prof. Dr. Jiří Daneš. Lidé a země, 1954, č. 14, s. 15.
- Šolc, V.:* Za cestovatelem Bedřichem Machulkou. Čs. ethnografie, 1954, s. 291—294.
- Šolc, V.:* Za cestovatelem Bedřichem Machulkou. Lidé a země, 1954, s. 236—237.
- Štechmiller, R.:* Otec naší geologie (Jan Krejčí). Věda a techn. mládeži, 1954, s. 520—521.
- Štechmiller, R.:* Zakladatel nauky o rudných ložiskách (o čes. geologu Františku Pošepném). Věda a techn. mládeži, 1954, s. 168.
- Trávníček, D.:* Dr Jan Palacký, první český universitní profesor geografie. Lidé a země, 1954, s. 15—17.
- Trávníček, D.:* Nejstarší naše geografické dílo. Lidé a země, 1954, s. 476.

- Trávníček, D.:* Podíl Františka Palackého na vývoji soudobého zeměpisu. *Zeměpis ve šk.*, 1954, s. 121—123.
- Trávníček, D.:* Prof. dr. Rudolf Holinka zemřel. *Sborník Čs. spol. zeměpis.*, 1954, s. 94—95.
- Trávníček, D.:* Starověké a středověké výzkumy střední Afriky. *Lidé a země*, 1954, s. 308—311.
- Úmrtí Bedřicha Machulky. *Zeměpis ve šk.*, 1954, s. 199—200.
- Urban, K.:* Cestovatel a lovec Rich. Štorch v Africe, na Ceylonu a v Indii. *Lidé a země*, 1954, s. 174—177.
- Urban, A. J.:* Přítel domorodců. Román o cestovateli Čeňku Pacltovi. Praha, SNDK, 1954, s. 173.
- Urban, K.:* Za profesorem Josefem Růžičkou. *Sborník Čs. spol. zeměpis.*, 1954, s. 216—217.
- Vc-Čk:* Eugeniusz Romer (geograf pol.) zemřel. *Sbor. Čs. spol. zeměpis.*, 1954, s. 154—155.
- Veselý, J.:* Scottova tragedie v Antarktidě. *Lidé a země*, 1954, s. 312—319.
- Vodička, J.:* Zemřel geolog ing. dr. mont. Václav Šusta. *Věstník Ústř. úst. geol.*, 1954, s. 48.
- Vojtíšek, Václav:* O Ignáci Bornovi (rak. přírodovědci v 2. pol. 18. stol.). *Vesmír*, 1954, č. 10, str. 342—343.
- Votrubec, Ct.:* Jihoafrické cesty Emila Holuba. Praha, Mladá fronta, 1954, s. 157.
- Votrubec, Ct.:* O Vrázově cestě Jižní Amerikou. *Lidé a země*, 1954, s. 416—420.

B. Překlady

- Akademik D. S. Beljankin. Z ruš. přel. *Bartuška*. *Sov. věda — Chemie*, 1954, s. 469.
- Vladimír Vladimirovič Bělousov. Z ruš. přel. *J. Pícha*. *Sov. věda — Mat.-Fys.-Astron.*, 1954, s. 595—597.

C. Prameny

- Miklucho-Maklaj, N. N.:* Mezi Papuánci. Vybral a přel. Valerij Vilinskij. Praha, Orbis, 1954, s. 236.

D. Recenze a zprávy

- Bártl, St.:* Životní příběh čes. spisovatele. (Recenze knihy V. Deyla »Lovec života«.) *Mladá fronta*, 20. 7. 1954.
- Cejpek, J.:* »Atlas po istorii drevnego mira dlja srednej školy.« (Ref. o atlasu A. G. Bokščanina.) *Sbor. Čs. spol. zeměpis.*, 1954, s. 63—64.
- Čk:* Bohuslav Horák, »Dějiny zeměpisu« I. Starověk a středověk. *Sbor. Čs. spol. zeměpis.*, 1954, s. 223—224.
- Hejtman, B.:* F. J. Levinson-Lessing, »Izbrannyje trudy«. I.—III. díl. *Věst. Ústř. úst. geol.*, 1954, s. 186—188.
- Holý, Ladislav:* Emil Holub, »Velké dobrodružství«. *Čs. ethnografie*, 1954, s. 102—105.
- Horák, B. a Stadlerová, M.:* Referát o historickém zeměpisu. *Sbor. Čs. spol. zeměpis.*, 1954, č. 2. Příl. s. 1—8.
- Martinka, J.:* Stan. Arnold: Geografija historiczna Polski. *Geogr. čas.* 1954, s. 257—259.
- Votrubec, Ct.:* »Rytíř černého plemene«. *Cesty Miklucho-Maklaje*. *Lidé a země*, 1954, s. 240.

5. Biologické vědy

A. Vlastní práce

- Akademik Josef Podpěra zemřel. *Rovnost*, 1954, č. 6, s. 4.
- A. E.:* Český vynálezce v Mexiku. (Článek o botaniku Benediktu Roetzlovi.) *Čs. svět*, 1954, č. 35, s. 4.

- Baranov, J.:* Otec ruské fyziologie. (K 125. výročí narození I. M. Sečenova.) Sov. inform. zprávy, 1954, č. 31, s. 13.
- Bartoš, E.:* Procháskova pozorování vířníků z roku 1786. Čs. biol., 1954, s. 313—314.
- Bureš:* Vzpomínáme 130. výročí narození Benedikta Roezla. Ovocnářství a zelinářství, 1954, s. 262—263.
- Čermák, St.:* Zemřel akademik Josef Podpěra. Čes. mykologie, 1954, č. 2, s. 49—51.
- Černoševič, A.:* Před 125 lety se narodil I. M. Sečenov. Nová svoboda, 15. 8. 1954.
- Černoševič, Z.:* Akademik Josef Podpěra zemřel. Vesmír, 1954, s. 101.
- Černoševič, J.:* K 105. výročí narození I. P. Pavlova. Nová svoboda, 26. 9. 1954.
- Černý, J.:* Zapomenutý český vědec evropského významu. (Článek k novému vydání spisu fyziologa Jiřího Procházky »Úvaha o funkcích nervové soustavy« z r. 1784.) Lit noviny, 1954, s. 45, s. 7.
- Dobiáš, V.:* Ilja Iljič Mečnikov, 1845—1916. Voj. zdrav. listy, 1954, s. 274—276.
- Dr František Hořavka.* (Nekrolog.) Vesmír, 1954, č. 10, s. 2 obálky.
- Dyk, V.:* Jevgenij Konstantinovič Suvorov zemřel. Čs. rybářství, 1954, s. 96.
- Fagorasanu, I.:* Sté výročí narození Victora Babese. Dnešní Rumunsko, 1954, č. 4, s. 13.
- Fetter, V.:* Dr Aleš Hrdlička, světový badatel ve vědě o člověku. Praha, Orbis, 1954, s. 52.
- Frič, J.:* Jak byly chráněny lesy. (Přehled opatření proti hmyzu od r. 1596.) Lesnická práce, 1954, s. 553—559.
- Gutman, A.:* 125 let od narození vynikajícího fyziologa. (Jubil. článek o I. M. Sečenovovi.) Mladá fronta, 13. 8. 1954.
- Hahn, P.:* Babákovy práce v oblasti dýchání. Čs. fyziol., 1954, s. 113—120.
- Hendrych, R.:* P. F. Gorjaninov — jeden ze zakladatelů nauky o vývoji rostlinstva. Vesmír, 1954, s. 176—178.
- Heyrovský, Leo:* Jak začínala naše generace. (Z mých entomologických vzpomínek.) Čas. Nár. musea, odd. přírodovědný, 1954, s. 5—14, 141—147.
- Hojdem, B.:* Ing. Dr. techn. Bohumil Penka. Listy cukrovarnické, 1954, s. 145.
- Hykeš, O. V.:* Edvard Babák (1873—1926, český lékař — život a dílo). Čs. fyziol., 1954, s. 4—8.
- Hykeš, O. V.:* J. E. Purkyně, věda a lid. Živa, 1954, s. 201.
- Hykeš, O.:* Jan Evangelista Purkyně vědě a národu. Učit. noviny, 1954, s. 28—29, s. 3.
- Ing. Dr. Bohumil Penka zemřel.* Rovnost, 1954, č. 43, s. 3.
- Kocian, V.:* Karel Francovič Rulje. (Život a dílo rus. paleontologa.) Sov. věda — Biologie, 1954, s. 596—598.
- Krátký, Fr.:* Jan Ev. Purkyně jako pedagog a propagátor tělesné výchovy. (Studie o životě a díle.) Teorie a praxe těl. vých. a sportu, 1954, s. 441—459.
- Krchnavý, A.:* Otec ruskej fyziológie. K 125. výročiu narodenia Ivana Michajloviča Sečenova. Zdravot. nov., 1954, č. 33, s. 4.
- Kruta, V. a Hornof, Z.:* Purkyňův vědecký odkaz je stále živý. Zdravot. nov., 1954, č. 30, s. 4.
- Laureát státní ceny dr. ing. Penka zemřel.* Zemědělské noviny, 30. 5. 1954.
- Lev, V.:* Za modrou orchidejí. Praha, Mladá fronta, 1954, s. 132.
- Miškovský, Jaro:* Výročí narození botanika a mykologa Ladislava Čelakovského. Mykolog. sborník, 1954, č. 9/10, s. 155.
- Němec, B.:* Objeviteelský genius. (Jubilejní článek o J. E. Purkyňovi.) Lidová demokracie, 28. 7. 1954.
- Nesporné vítězství.* (Poznámka z historie imunologie.) Vesmír, 1954, s. 42.
- Macků, J.:* Akademik univ. prof. dr. Josef Podpěra. Mykolog. sborník, 1954, č. 5/6, seš. 3, s. 65—66.
- Málek, I.:* Památce RNDr Františka Hořavky. Sov. věda — Biol., 1954, s. 762—764.

- Malinowski, K.:* Veliký ruský učenec Ilja Iljič Mečnikov. Čs. Červ. kříž, 1954, č. 2, s. 22—23.
- Mališ, O.:* Jak člověk zvítězil nad hladem. (Význam díla V. V. Dokučajeva.) Mladá vesnice, 1954, č. 4, s. 9.
- Maršík, O.:* Koperník organického světa. (Populární článek o biologu Ch. Darwinovi.) Zeměděl. noviny, 3. 7. 1954.
- Matoušek, M.:* Viktor Babes — velký rumunský mikrobiolog. Čs. zdravot., 1954, s. 93—97.
- M. H.:* Polský darwinista Benedykt Dybowski. Vesmír, 1954, s. 248—249.
- Mrkos, O.:* Za akademikem prof. dr. Josefem Podpěrou. Přír. vědy ve šk., 1954, s. 376—378.
- Mudra, St.:* Za akademikem Metodějem Popovem, velkým bulharským vědcem. Za soc. zemědělství, 1954, s. 863—865.
- Munzar, Vl.:* Významný český vědec a buditel. (Jubilejní článek o J. E. Purkyňovi.) Cesta míru, 1954, č. 29, s. 8.
- mv:* Předchůdce Purkyňův. (Jiří Procházka, 1749—1820.) Zdravot. pracovnice, 1954, s. 220.
- Odešel zakladatel Prosenického hnutí. (Nekrolog Bohumila Penky.) Za vysokou úrodu, 1954, s. 194.
- Petráň, M.:* J. E. Purkyně — velký syn našeho národa. Rudé právo, 28. 7. 1954.
- Pavlov Ivan Petrovič, veliký vědec a vlastenec. Čs. Červ. kříž, 1954, č. 1, s. 18—19.
- Petrescu, J. L.:* Velký rumunský vědec Victor Babes. Čas. lék. čes., 1954, s. 546—548.
- Poláček, Frémysl:* Život a dílo Aleše Hrdličky. Voj. zdrav. listy, 1954, s. 25—27.
- Prof. dr. Ludvík Hirsfeld zemřel. Čs. hyg. epid. mikrobiol. imunol., 1954, s. 119.
- Procházka M.:* *Bojovník s neviditelnou smrtí.* (Louis Pasteur.) Čs. Červ. kříž, 1954, č. 5, s. 10—12.
- Psotníčková, J.:* Styky Jana Ev. Purkyně s Vojtou Náprstkem. Praha, Orbis, 1954, s. 50.
- Raška, K.:* Prof. Dr. C. Levaditti zemřel. Čs. hyg. epid. mikrobiol., 1954, s. 183—184.
- Rosický, B.:* Objevitel nemocí z divoké přírody (Jevgenij Nikanorovič Pavlovskij). Svět sovětů, 1954, č. 50, s. 6.
- Rosický, B.:* Učení akademika J. N. Pavlovského o přírodní ohniskovosti nález. Čs. biol., 1954, s. 321—326.
- Servít, Zd.:* Tradice a vývoj fyziologie v lidově demokratickém Československu. Slovan. přehl., 1954, s. 285—286.
- Slejšková, A.:* Materialistické názory Sečenova. Sov. věda — Filosofie, 1954, s. 161—166.
- Smejkal, M.:* Bibliografie akademika J. Podpěry. Preslia, 1954, s. 318—328.
- Spirhanzl, J.:* Na paměť akademika L. J. Prasolova. Za soc. zeměd., 1954, s. 855—860.
- Stárka, J.:* Robert Koch. Vesmír, 1954, s. 61—62.
- Stehlík, J.:* Vědecká pozůstalost prof. dr. K. Šulce v entomologickém oddělení Moravského musea v Brně. Zool. a entomol. listy, 1954, s. 229—230.
- Stehlík, V.:* Ing. Dr. Bohumil Penka. Za soc. zeměděl., 1954, s. 860—863.
- Stručný přehled učení I. P. Pavlova. (Pavlovský seminář.) Sborník prací kolekt. neurolog. klin. Karlovy univ., Praha, St. zdr. nakl., 1954, s. 114.
- Svoboda, A.:* Dialektický materialista — Ivan Vladimirovič Mičurin. K 99. výročí jeho narození. Za soc. zeměděl., 1954, s. 1295—1298.
- Šmarda, J.:* Akademik Josef Podpěra, 1878—1954. Preslia, s. 315—317.
- Špačková, S.:* Vědec buditel. (Jubil. článek o J. E. Purkyňovi.) Lit. noviny, 1954, č. 31, s. 8.
- Štechmiller, R.:* Velký Purkyňův předchůdce (fyziolog a anatom čes. Jiří Procházka.) Věda a techn. mládeži, 1954, s. 167.
- Tvůrce českého vědeckého názvosloví. (K 105. výročí smrti J. S. Presla.) Věda a techn. mládeži, 1954, s. 277—278.
- Úmrtí významného polského učence-lékaře. Prakt. lék., 1954, s. 167—168.
- Vanýsek, J.:* Život a dílo Jiřího Procházky. Čs. oftalmol., 1954, s. 263—270.
- Vávra, R.:* Smotlachova vědecká škola mykologická III. Mykol. sb., 1954, č. 7/10, s. 114—117.

Velký český vědec. (Anthropolog Aleš Hrdlička, článek k 85. výročí narozenin.) Mladá fronta, 30. 3. 1954.

Vlachová, Z.: K. M. Baer (1792—1876.) Sov. věda — Biologie, 1954, s. 238—239.

B. Překlady

Imšeneckij, A. A.: Nikolaj Grigorjevič Cholodny. Z ruš. přel. Stejskalová. Sov. věda — Biol., 1954, s. 103—105.

Imšeneckij, A. A.: Památce S. N. Vinogradského. Z ruš. zkrác. přel. J. Seifert. Sov. věda — Biol., 1954, s. 102—103.

Květ, Jan: Ukrajinský biolog N. G. Cholodnyj. Vesmír, 1954, s. 209.

Ondráková, A.: L. G. Ramenskij. Přel. z ruš. Sov. věda — Biol., 1954, s. 373—374.

Ostrjanin, D. F.: I. I. Mečnikov a jeho boj proti idealismu a náboženství. Z ruš. přel. A. Silbinger. Praha, SZN, 1954, s. 29.

Rajkov, E. J.: Darwinovi předchůdci v Rusku. Z dějin rus. přírodovědy. Z ruš. přel. L. Milde. Praha, Orbis, 1954, s. 170.

Uschmann G.: K Haeckelovu základnímu biogenetickému zákonu. Přel. J. Krum. Vesmír, 1954, s. 98—99.

C. Prameny

Pavlov, I. P.: Sebrané spisy. Díl 2. Část 2. Z ruš. přel. kolekt. Úst. pro výzkum výživy. Praha, SZN, 1954, s. 405.

Purkyně, J. E.: Sebrané spisy. Sv. 6. Disertace Purkyňových žáků. Praha, SZN, 1954, s. 843.

Mališ, O.: Vasil Vasiljevič Dokučajev o přetváření přírody. (Citáty ze spisů.) Za soc. zemědělství, 1954, s. 853—855.

Mičurin, I. V.: Spisy. 1. sv. Principy a metody práce. Z ruš. přel. L. Černý a spoluprac. Praha, Nakl. ČSAV, 1954, s. 619.

Pavlov, I. P.: Sebrané spisy. Díl 2. Část 1. Z ruš. přel. V. Lukač, V. Průža a A. Zelený. Praha, SZN, 1954, s. 234.

Pavlov, Ivan Petrovič: Sebrané spisy. Díl 3. Část 2. Z ruš. přel. kolekt. Psychol. úst. fil. fak. univ. v Brně. Praha, SZN, 1954, s. 300.

Procházka, Jiří: Úvaha o funkcích nervové soustavy. (Praha, 1784.) Z lat. přel. M. Petrůň a E. Gutmann, Praha, Nakl. ČSAV, 1954, 36 + 243 s.

Výbor ze spisů I. P. Pavlova. Z ruš. přel. překl. kolekt. min. zdrav. Praha, SZN, 1954, s. 395.

D. Recenze a zprávy

Černý, J.: Veliký český přírodovědec a filosof-materialista. Recenze studie Jiřího Procházky: »Úvaha o funkcích nervové soustavy« z r. 1784. Nová mysl, 1954, s. 1394—1400.

Dr AM: Procházka Jiří, »Úvaha o funkcích nervové soustavy«. Zdravot. pracovnice, 1954, s. 704.

Dyk, V.: Jan Dubravius, O rybnících. Výživa lidu, 1954, s. 96.

Dyk, V.: Jan Dubravius, O rybnících. Čs. rybářství, 1954, s. 16.

Hána, J.: Purkyně ve Vratislavi. Techn. noviny, 1953, č. 2, s. 8.

Heroldová, I.: Jan Dubravius, O rybnících. Český lid, 1954, s. 94—95.

Matoušek, O. a Matoušková, B.: Postavíme pomník Janu Ev. Purkyňovi. Lit. noviny, 1954, č. 7.

Spěváček, J.: Jan Dubravius, O rybnících. Čs. čas. hist., 1954, s. 169—171.

Výstava »Jan Evangelista Purkyně — velký syn národa«. Věda a život, 1954, č. 7, obálka s. 2.

Anna Lebedová